

In na pokopališču žalestinke. Na sedmini so se spomnili na bogoslovce in se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 100 Din. Naj Bog povrne! Rajnemu Rudolfu pa večni mir in pokoj!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. (Požigalska obrt v cvetu!) Zločin ali blaznost? V Župeči vasi pri Sv. Lovrencu se leto menda več niti šteti ne da, k-likokrat je že gorelo. V pondeljek zjutraj dne 24. oktobra so komaj pogasili ogenj v svinjaki kmeta Franca Žunkoviča, a čez dva dni, v sredo zvečer, je bil naenkrat v plamenu škedenj z vso krmo in kolarnico. Hišo, zlasti pa sosedo Beleta, ki ima večino slamnate strehe, so komaj rešili.

Sv. Anton v Slov. goricah. Zapustil je solzno dolino vzoren mladenič v najlepši dobi svojega življenja, v 21. letu, Fras Jakob iz Brengove. Bridko je bilo njegovo življenje, ker ni bil nikdar prav zdrav. Pogostokrat je sprejemal sv. zakramente in naposled še pokrepan s sv. popotnico mirno v Gospodu zapal ter se podal tje, kjer ubogi zemeljski trpin mirno spe drug poleg drugega. Zapustil je žalostne stariše in sestre, ki mu kličejo: Z Bogom, dragi Jakob! S cvetjem krásnim grob pokrij, vsaka ti spomlad, dokler glas te ne zbudi, sem z nebeskih vrat!

Vojnik. Tiho, naslišno se je prikradla k nam jesen. Pragala je cvetje iz naših vrtov in polj in ptičje petje iz naših logov. In še nam je iztrgala iz naših vrst fanta, tovariša, prijatelja. Te dni je umrl v celjski bolnici Andrej Kramaršek, posebnikov sin iz Bezovice. Bil je prijatelj dobrih knjig in listov, igravec na našem odru. V cvetu let, 23 jih je štel, je nas zapustil. List z njim rumen in odpada z drevja toda zakaj si odšel Ti, list zeleni? Sop krizantem gomilo Tvoja krije, črez srca naša veter mrzel brije. Dragi tovariš, snivaj sladko!

Jurklošter. Križev je po svetu dosti. Tudi v Jurkloštru jih imamo. Ne toliko na pokopališču, kjer jih če ne manjka in jih ljudje zlasti sedaj za vero duše pravi pridno stavijo. Ampak križe ima tudi naše delavstvo v tovarni lesnih izdelkov, koje lastnik je g. graščak Henrik Falter. Res, prave delavske križe imamo pri nas. Kaj pa je križ za našega delavca, ki ima le dve roki za delo, pa po več ust za nasititi. To je križ, če ni denarja za

m-ko, ne za zabelo, ne za petrolej, niti za sol. Ja, ali ne delajo pridne delavske roke? O ja, delajo, delajo, a plač jim je bila že dvakrat utrgana, sedaj se jim pa napoveduje že tretjič. Dokler so mogli, so delavci molčali, dokler so mogli še skromno živeti ob plač plači. Sedaj so pa v pondeljek dne 24. oktobra pričeli štrajkati. V četrtek je prišla komisija iz Ljubljane, zastopnik banovine in Strokovne zveze. A pobotati se niso mogli, ker graščak ni hotel dodati, delavci pa pri tako mali plači ne morejo živeti. Tudi bo poslej pa še več križev na obeh straneh! Tovarna tudi ne more obratovati brez delavcev.

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi tukaj smo proslavili 70letnico Slomšekove smrti. Radi patrocinijskega patrona sv. Ruperta v nedeljo dne 25. septembra smo morali Slomšekovo proslavo preložiti na prihodnjo nedeljo dne 2. oktobra. Slovesnost se je vršila takoj po drugem opraviilu v šoli, kjer je bila prostorna dvorana nabito polna častilcev velikega Slomška. Kot uvod v proslavo so domači šolarji pod vodstvom g. upravitelja Povha zapeli prelepo »Prejubo veselje, oj, kje si doma« tako ljubko, nežno in občuteno, da so na mah osvojili srca poslušalcev za velikega proslavljenca. Domači gospod župnik je nato v kratkem govoru orisal pomen Slomška za naše slovensko ljudstvo. Vrstile so se deklaracije najlepših Slomškovih pesmi: Angel varuh, Glasen zvonček vesti, Tri najlepše rožice, Iva potepena šolarja, Bog za vse skrbi, Tolažba in trpljenje itd. Mladenka, znana domača govornica Manka Ojsteršek, je tako izvirno predočila pomen Slomška za našo slovensko mladino, da smo se naravnost čudili nenavadnim zmožnostim priprostega dekleta. Med posameznimi točkami pa so domači mešan pevski zbor, mogočen moški pevski zbor in šolarji zapeli Slomšekove in druge narodne, pa tudi umetne pesmi, tako milo, vzneseno in ljubko, da je marsikatero oko postalo solzno, in se je vsakdo radoval, kako zlasti naša mladina razumeva, spoštuje ter ljubi našega velikana — Slomška ter se ogreva za njegova krščanska, slovenska načela. S poudarkom Slomšekovega gesla: Prava vera bodi nam luč, materni jezik pa ključ do zveličanske narodne omike, se je zaključila prav dobro uspela slovesnost. — Veliko vzne-

mirjenje je nastalo tukaj, ko so naenkrat nastopili trije dimnikarji in zahtevali, da vsaka kmečka hiša da takoj omesti dimnike in plača tozadevne takse, češ, da nas je poslala oblast. Ker pa o tej reči ni tukaj nikomur nič znanega, ker so poslej v vsaki kmečki hiši sami ometali dimnike, zlasti pa, ker je danes za denar tako neizrečeno trda, so bili naši ljudje zelo nevoljni in večinoma niso pustili ometati dimnikov. Kmet je danes tako uboga para, da še za sol nima; cena poljskih pridelkov še vedno pada, vsi industrijski izdelki pa stalno naraščajo v ceni.

Artiče pri Brežicah. Če prav vlada povsod denarna kriza, vendar se naši župljani skazali čast in ljubezen svojim padlim vojakom s prispevki za zgraditev spomenika. V nedeljo dne 16. oktobra se je vršilo slovesno odkritje spomenika, ki je bil okrašen z nagrobnimi venc. Ob desetih je bilo sv. opravilo, katerega je opravil č. g. profesor Ivan Bogovič iz Maribora. Po opraviilu je pri spomeniku igrala godba in domače pevsko društvo je pod vodstvom g. Alojza Vanovška prav ganljivo zapelo v mešanem zboru pesem »Oj z Bogom, ti planinski sveta«. Po končanem petju se je vršila blagoslovitev spomenika. Po blagoslovitvi sta g. Jože Cerjak, predsednik pripravljalnega odbora, in č. g. profesor Ivan Bogovič pozdravila navzoče ljudstvo in v jedrnatih besedah opisala trpljenje bivših vojakov, kateri so krvaveli na bojnih poljanah daleč od ljubega doma. Po dokončanih obredih je še zapelo pevsko društvo v moškem zboru pesem »Oj Doberdoba« in godba zaigrala žalostinko »Vigred se povrne«.

Vprašanja in odgovori.

I. K. v T. Moral bi dati babici 100 Din, pa jih nimam, ali niso plačane od države? — Za vaš kraj ne vemo, ako ste imeli babico, ki je od banovine nastavljena, ali kako domačo. Banovina plačuje sicer nekatere, toda navezane so tudi na vsakokratni prispevek. Vprašajte na domači občini, kjer boste našli vse potrebne podatke.

J. K. v C. Ali se da sod, v katerem je bil loj, usposobiti za vinski mošt? — To delo pa se vam pri tej nizki ceni za nove sode (1 Din za

Kačji zarotovavec je vsaj prenehal z udarci. »Nauke belega patra si le izbijta iz glave, Ne bosta nam ušla. Ako mi udari še enkrat na uho vajino petje, bosta občutila pesem biča!«

Nato je zaukazal ženski:

»Prinesi arabsko čitanko, zvezek in koran (mohamedansko sv. pismo).

Zopet se je obrnil do otrok.

»Jaz vaju bom že zaposlil. Skrbno bom pazil, da se mi naučita arabščine in da bosta znala čitati iz korana. Te proklete izreke belega giaura vama bom že izbil. Če ne bo šlo drugače, mi bo pomagala volovska koža.«

Ženska se je vrnila z naročenim in pridigar je odšel.

Rama je še čul, ko je rekel: »Tako bodem gotov!« besede je komaj razumel in niti prav opazil ni, da so ostala vrata odprta. Zanimala sta ga le še svinčnik in zvezek.

Nova misel mu je hušnila skozi možgane. Hotel je napisati listič in privedi osvoboditelje na pravo pot. Iztrgal je iz zvezka list in napisal na eno stran naslov: »Policiji.«

Na drugo plat pa je beležil:

»Ujeta sva v sobi. Vrata so zabita. Dva zarotovavca kač sta naju odpeljala v košarah iz Songao. Enemu je ime Šefkija in je tukaj sluga. Tudi svojo ženo ima tukaj. Kako se piše drugi, ne vem. Sedaj je oblečen prav imenitno. Mož, ki sicer biva v tej hiši, sliši na ime Sahib. Vsi postopajo z nama zelo zlobno, naju nameravajo odvesti v Gudjerat in naju pomohamedaniti. Pa rajši umrjem, kakor bi zatajil krščansko vero. Tudi napram nekemu tretjemu kujejo peklenške načrte. Kedo bi naj bil ta mož, ne vem natančno, rekli so, ko sem prisluškoval, da je svečenik. Mislím, da mu hočejo izmakniti denar. Vsi so zelo hudobni, morate rešiti tudi meni nepoznanega moža. Prosim vas lepo!

Rama in Sita, moja sestra.«

Papir je lepo zložil in se zamislil, kako bi ga odposlal na naslov. Mogoče bi ga pognal skozi okno. Drugi pridigar stopi s hodnika v sobo. Rama se niti ne zmeni zanj.

(Dalje sledi.)

ne pa lahko priklapijo po potrebi. Našteto je celoten inventar vatikanske železnice, ker vse drugo z lokomotivami vred daje Vatikanu na razpolago — prometno ministrstvo kraljevine Italije. Edina postaja te železnice je tudi posebnost. Postaja nima čakalnice, ne krčme ali bufeta in ne blagajne za izdajo vozniških listkov. Kolodvor je 65 m dolgo poslopje, ki posedla krasno opremljeno lopo, v kateri bodo slovesno sprejeti vsi došli imenitni gostje.

Inserirajte!

1) res ne izplača. Lojev sod uporabite za kaj drugega, ker bi ga ne mogli dobro pripraviti za mošt, če ga tudi daste postrugati.

J. K. v L. Imam vodovod čez posestvo sosedov že nad 50 let. Leta 1930 sem lesena cevi izmenjal s cinastimi in tudi nekoliko spremenil smer, kar mi je sosed dovolil. Njegov dedič pa grozi, da mi bo vse razdri. Ali sme? — Da pozneje, ko bo dedič gospodar, ne boste imeli stitosti, dajte sedaj pred pričami s sosedom zadevo urediti, da vam je on to za stalno in brez odškodnine za sebe ali naslednike dovolil, kar se sme tudi vknjižiti. Potem vam nihče nič ne more. Toliko glede nove smeri. V kolikor pa gre v stari smeri, je pa pravica že priposestvovana.

S. M. v K. Ali je že izšel zakon, ki znižuje obrestno mero za posojila? — Napovedan je, da bo izšel po 20. decembru. Do tedaj pa morate plačevati sedanje obresti. Zelo vam priporočamo, da točno plačujete obresti in od kapitala že zdaj, ker bo sicer treba pozneje več plačevati, ako zaostanete na dolgu.

J. K. v V. S sosedom sva se domenila, da urediva meje sporazumno vpricho občinske komisije. Župan pa trdi, da tega ne smeva narediti. — Gospod župan nima prav! Občina lahko v tem slučaju posreduje, ker sta oba za to. Ko določite mejo in postavite mejnike, pa še napravite zapisnik, kjer se vsi podpišete. Ako pa občina noče, je seveda silite ne morete, pač pa pokličite inženerja, ki vama bo vse uredil. Pišita na katastrski urad, da pride tedaj k vama, ko bo imel še kaj drugega službeno opraviti v vašem kraju.

H. V. v St. J. Ali res ne smem kot 32letni postati vajenec v trgovini? — Vajenec in pozneje pomočnik ne, ker zakon določa 18 let kot najvišjo starost. Pač pa lahko kot pomožna oseba, sluga.

K. T. v L. Za našo dekanijo je bil v »Slov. gospodarju« napovedan evharistični kongres, zakaj se ni vršil? — V listih je bilo povedano, da zaradi tega ne, ker se je prejšnje leto že vršil v gornjegrajskem okraju.

Isti: Zasuli so mi njivo, ko vozijo za novo cesto, kje lahko zahtevam odškodnino? — Slučaj prijavite občini, ki dela cesto, da se naj sporazumno ugotovi škoda, ki jo trpite. Če tega občina noče, javite slučaj srezkemu načelstvu.

J. J. v P. Kako je zdaj z vinotočji? — Listi so objavili, da je ministrstvo prepovedalo vinotoče in maloprodajo vina. V naši banovini se to še menda ne izvaja. Občina naj od finančnega ravnateljstva zahteva pojasnilo in navedilo, ker vaš slučaj je zamotan.

J. R. v K. Ali je desetek pravilno izračunan? — Na podlagi vaših podatkov nam tega ni mogoče ugotoviti.

H. G. v Š. Moj mož je pri meni prevžitek. Ali moram plačati stroške za njega? — Ne verujemo, da bi vaš mož imel pogodbeno izgovorjen prevžitek, pač pa živi z vami na vašem posestvu v skupnem gospodarstvu. Ker niste dali moža preklicati, da niste plačnica njegovih dolgov, boste pač plačali.

G. J. v G. R. Moj sin se je učil pri mesarju, pa je sam šel »rugam«. Zdaj pa ta pravi, da ga ne potrebuje. — Po novem obrtnem zakonu mora za vsakega učenca biti posebna učna pogodba. To ste napravili, ako ne, javite zadevo mesarski obrtni zadrugi, ki bo stvar uredila. Ako tudi to ne zaleže, pritožite se na srezko načelstvo. Učno pogodbo je treba izpolniti in so v zakonu navedeni vzroki, iz katerih se učenca lahko odpusti.

J. M. v D. Na naboru so mi rekli, da sem bolan da »stahikordija«, kaj je to? — To je srčna napaka, zaradi katere niste potrjeni.

H. N. v V. Moj sin bi se rad izučil za organista. — Šola za organiste je v Celju. Kedaj se začne pouk, nam ni natančno znano, vemo pa, da šola ni brezplačna. Pišite na naslov: Orglarska šola v Celju.

J. K. v H. Ali lahko 21letni, ki še ni odslužil vojaščine, postane poštni sel? — Ako je potrjen, ga ne bodo sprejeli. Učne dobe za to ni, pač pa pripravniška doba. Javite se pri domači pošti.

Morilec, ki se zna skrivati.

Brezuspešen lov za morilcem.

Po brezkončnih oledenelih ravninah severne Kanade se podi oddelek policistov, ki res zasluži naziv: najbolj drzni žandarji na celim svetu. S pomočjo psov zasledujejo človeško sled, sled ogromnega čevlja, katerega obuva v celi Kanadi samo eden orjak, morilec Kid Larsen, ki je ubil v prepiru svojega prijatelja in bi sedaj za kaznen moral tudi on umreti.

Cela Kanada zasleduje z vso napestostjo pogon za Larsenom, ne ker zahtevajo ljudje njegovo glavo kot maščevanje za uboj, pač pa zato: Larsen se zna izviti iz vseh od zasledovalcev mu nastavljenih pasti. Kida ne more nikdo prezreti zaradi njegove izredne velikosti, njegov obraz je znan z objavljenih slik vsakemu Kanadcu. Kakor zasmehovanje se zdi njegova ogromna sled, ki se zopet in zopet pojavlja izven kroga preganjalcev. Lov se pomika vedno naprej proti severu, proti obali Ledenegega morja, kjer postaja življenje zunaj na prostem radi mraza nemogoče in bi bil posamezen človek navezan čisto sam nase, kar izključuje vsako življensko možnost.

Ko postaja zima vedno bolj neusmiljena in grozi zasledujočim policistom s poginom, ko ni več videti po cele tedne nobene sledi za umikajočim se orjakom, pride povelje: prekiniti zasledovanje morilca in se umakniti. — Ker se pa kanadska policija še ni nikdar osmešila, se izda uradni razglas, da je Kid Larsen zmrznil v večnem ledu severne morske obale in ga ne more več doseči zemeljska pravica.

Narod seve ne verjame smrti mojstrskega begunca, upa, da se bo pojavila na spomlad zopet sled njegove ogibne noge, karavno je zajela Kanada ena najhujših zim in grozi z ledeno smrtjo tisočem celo po bolj južnih mestih.

Priprosti narod pa se je tokrat prav pošteno urezal. Prihodnjo spomlad se ni več pojavila sled orjaka, tudi ne v poletju in ne na jesen, nobeden od ribičev, ki so obiskali severno obalo, ni videl in ne čul »arsenu«.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti, izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju da so dosegli z »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

S časom je javnost pozabila na Larsena in se začela zanimati za nove zločine, spore in za trdo ruvanje za vsakdanji kruh. Le v slučajih, ko je nanasel pogovor na največjega Kanadca, ki je kedaj živel, je oživel spomin na skrivnostno »aginulega« — morilca Larsena.

Po 39 letih.

Natančno po preteku 30 let, odkar je bila od oblasti odrejena prekinitev zasledovanja Larsena, se je javil na policijski stanici v Franklinovem zalivu orjak živalske zunanosti, o katerem so bili prvotno uverjeni, da ni pri pameti. Sam je izpovedal, da je morilec Kid Larsen, ki se je skrival ob obali Ledenegega morja 30 let pred vsakim človekom. Sedaj pa čuti, da bi njegovo zdravje ne preneslo več naporov niti ene zime in radi tega se preda oblasti.

Nobeden od mlajših policistov v Franklinovem zalivu ni znal o morilcu Kidu Larsenu. Telefonirali so na glavno policijsko postajo, ker tamkaj je bil na vodilnem mestu uradnik, ki je vodil pred 30 leti kot policist oddelek stražnikov, ki so zasledovali brezuspešno Larsena. Ta se je podal v letalu v Franklinov zaliv, kjer je prepoznal in pozdravil kljub preteku 30 let orjaka, kojega nekoč pravljicne noge so bile sedaj ovite v listje in mu je sporočil, da nima sodišče nikakega povoda, da ga pozove na odgovor. Že pred 29 leti bi bil lahko brez skrbi zapustil skrivališče.

Policijski uradnik je sporočil nekaj tednov za tem svojemu šefu, ko je že vse zopet govorilo o zločincu Larsenu, da ga je po tej pojasnitvi orjak prezirljivo ošvignil s pogledom in je nato odkresal iz urada brez vsake besedice. Takoj je sumil, da bo dal ta mož kanadski policiji še obilo posla. Najrajši bi ga bil pridržal v zaporu, a brez katerega vzroka ni mogel.

Nov zločin.

Zakaj si je nakopal Kid Larsen, potem ko je po preteku 30 let zvedel, da ga policija sploh več ne zasleduje, nov zločin, bo pojasnjeno še le tedaj, če se posreči, da ga tokrat res ujamejo. Najbrž se je hotel na ta način maščevati nad svetom zato, ker je moral preživeti celih 30 let v popolni samoti, ki je navadnim ljudem neznosna in vendar jo je prenašal Larsen skozi dobo enega človeškega rodu.

Lepega dne se je pojavil Larsen pred policijskim komisarijatom. Prehodil je peš pot od Franklinovega zaliva do — glavne policijske postojanke. Na tem dolgotrajnem potovanju ga ni srečala živa duša. V mestu se je mudil le kratko časa. Videli so ga, kako je stopal počasi po stopnicah v prvo nadstropje in se je kmalu tudi odstranil. Par minut po njegovi odhodu je pretresla celo mesto mogočna eksplozija, ki je pognala v zrak poslovni policijskega komisarijata. Na srečo je bila pretežna večina policistov zaposlena izven stanice in je pokopala eksplozija pod razvalinami samo tri uradnike.